

# Obsah

Předmluva .....	XV
-----------------	----

## 1. Anatomie, fyziologie a funkce kůže ..... 1

*Petr Arenberger, Jiří Štork*

<b>1.1. Anatomie kůže .....</b>	<b>1</b>
1.1.1. Epidermis .....	2
1.1.2. Korium .....	5
■ Kožní adnexa .....	7
Žlázová kožní adnexa .....	7
Keratizovaná kožní adnexa .....	7
1.1.3. Tela subcutanea .....	9
<b>1.2. Fyziologie kůže .....</b>	<b>9</b>
1.2.1. Bariérová (ochranná) funkce .....	9
1.2.2. Sekreční funkce .....	10
1.2.3. Metabolická funkce .....	11
1.2.4. Regulační funkce .....	11
1.2.5. Senzorická funkce .....	11
1.2.6. Imunologická funkce .....	11
1.2.7. Depotní funkce .....	11
1.2.8. Psychosociální funkce .....	12

## 2. Kožní imunitní systém a imunopatologické reakce kůže ..... 13

*Petr Arenberger, Jiří Štork*

2.1. Cytokiny .....	14
2.2. Fyziologická imunitní reakce .....	15
2.3. Patologické imunitní reakce .....	17
2.3.1. Přecitlivělost časného – anafylaktického typu (typ I) .....	17
2.3.2. Cytotoxický (cytolytický) typ přecitlivělosti (typ II) .....	18
2.3.3. Imunokomplexový typ reakce (typ III) .....	18
2.3.4. Přecitlivělost pozdního (buněčného) typu (typ IV) .....	19
2.3.5. Imunopatologická reakce způsobená antireceptorovými protilátkami (typ V) .....	20

## 3. Dermatologické vyšetření a typy kožních projevů ..... 21

*Jiří Štork*

3.1. Klinické dermatologické vyšetření .....	21
3.2. Kožní eflorescence, jejich lokalizace a konfigurace .....	23
3.2.1. Typy kožních eflorescencí .....	23
■ Primární eflorescence .....	23
■ Sekundární eflorescence .....	25
■ Výsledné stavy .....	27
■ Plošné změny .....	27
3.2.2. Lokalizace kožních projevů .....	28
3.2.3. Konfigurace kožních projevů .....	29

## 3.3. Histopatologické vyšetření kůže ..... 29

3.3.1. Základní dermatohistopatologické pojmy .....	30
■ Epidermální změny .....	30
■ Změny v koriu a podkoží .....	31

## 4. Dermatózy ze zevních příčin ..... 33

*Karel Pizinger*

<b>4.1. Dermatózy způsobené mechanickými vlivy .....</b>	<b>33</b>
4.1.1. Tlakový puchýř .....	33
4.1.2. Mozol .....	34
4.1.3. Kuří oko .....	34
4.1.4. Jiná onemocnění vyvolaná převážně mechanickými vlivy .....	35
<b>4.2. Dermatózy způsobené tepelnými vlivy .....</b>	<b>36</b>
4.2.1. Omrzlina .....	36
4.2.2. Oznoheniny .....	36
4.2.3. Popáleniny .....	37
4.2.4. Erythema ab igne .....	38
<b>4.3. Poškození ionizujícím zářením .....</b>	<b>38</b>
4.3.1. Radiodermatitida .....	39
<b>4.4. Dermatózy způsobené chemickými vlivy .....</b>	<b>40</b>
4.4.1. Dermatitis toxica acuta .....	40

## 5. Fotodermatózy ..... 41

*Karel Pizinger, Jiří Štork*

<b>5.1. Změny na kůži vyvolané sluncem .....</b>	<b>42</b>
5.1.1. Dermatitis solaris .....	42
5.1.2. Chronické změny .....	43
<b>5.2. Primární idiopatické fotodermatózy .....</b>	<b>44</b>
5.2.1. Polymorfní světelná erupce .....	44
5.2.2. Chronická aktinická dermatitida .....	44
5.2.3. Solární kopřivka .....	45
5.2.4. Hydroa vacciniforme .....	45
5.2.5. Aktinické prurigo .....	46
<b>5.3. Primární fotodermatózy se známým foto-senzibilizátorem (fototoxické-fotodynamické a fotoalergické fotodermatózy) .....</b>	<b>46</b>
5.3.1. Fototoxická dermatitida .....	46
5.3.2. Berloque dermatitis .....	47
5.3.3. Dermatitis striata pratensis .....	48
5.3.4. Fotoalergická dermatitida .....	48
5.3.5. Porfýrie .....	49
■ Porfýria cutanea tarda .....	50
■ Erytropoetická protoporfýrie .....	51
■ Kongenitální erytropoetická porfýrie .....	51
■ Ostatní formy porfýrie .....	52
<b>5.4. Sekundární fotodermatózy .....</b>	<b>52</b>
5.4.1. Xeroderma pigmentosum .....	52

**6. Dermatózy vyvolané parazity ..... 55***Jiří Štokr*

<b>6.1. Dermatózy vyvolané členovci (arthropoda) – epizoonózy ..... 55</b>
6.1.1. Scabies ..... 55
6.1.2. Pediculosis ..... 59
6.1.3. Pulicosis ..... 60
6.1.4. Cimicosis ..... 61
6.1.5. Trombidiasis ..... 62
6.1.6. Ixodidae ..... 62
6.1.7. Diptera ..... 63
6.1.8. Hymenoptera ..... 63
<b>6.2. Dermatózy vyvolané červy ..... 64</b>
6.2.1. Cerkáriová dermatitida ..... 64
6.2.2. Larva migrans ..... 64

**7. Houbové infekce ..... 67***Karel Pizinger, Jiří Štokr*

<b>7.1. Dermatofytózy ..... 68</b>
7.1.1. Tinea pedis ..... 69
7.1.2. Tinea inguinalis ..... 70
7.1.3. Tinea manus ..... 71
7.1.4. Tinea barbae ..... 72
7.1.5. Tinea capitis ..... 73
7.1.6. Tinea unguium ..... 74
7.1.7. Tinea corporis ..... 75
7.1.8. Mykid ..... 75
<b>7.2. Candidosis ..... 76</b>
<b>7.3. Jiné mykotické infekce ..... 78</b>
7.3.1. Pityriasis versicolor ..... 78
7.3.2. Pityrosporum folliculitis ..... 79
<b>7.4. Podkožní mykózy ..... 79</b>
<b>7.5. Systémové mykózy ..... 80</b>
7.5.1. Kryptokokóza ..... 81
<b>7.6. Oportunní mykózy ..... 82</b>
7.6.1. Aspergilóza ..... 82

**8. Bakteriální infekce ..... 83***Věra Semrádová, Jiří Štokr*

<b>8.1. Pyodermie ..... 83</b>
8.1.1. Pyodermie vázané na folikuly ..... 84
■ Ostiofolliculitis ..... 85
■ Folliculitis ..... 85
■ Furunculus a carbunculus ..... 86
8.1.2. Pyodermie vázané na potní žlázy ..... 87
■ Hidradenitis axillaris suppurativa ..... 87
8.1.3. Pyodermie vázané na nehet – paronychia ..... 88
8.1.4. Pyodermie povrchové ..... 88
■ Impetigo ..... 88
■ Bulla repens ..... 89
8.1.5. Pyodermie hluboké ..... 89
■ Ecthyma ..... 89
■ Erysipelas ..... 90
■ Flegmóna ..... 91
■ Nekrotizující fasciitida ..... 92
8.1.5. Syndromy vyvolané toxiny ..... 92

■ Syndrom stafylokokové opažené kůže ..... 92
■ Syndromy toxického šoku ..... 93
■ Scarlatina ..... 94

<b>8.2. Kožní infekce vyvolané korynebaktériemi ..... 95</b>
8.2.1. Erythrasma ..... 95
8.2.2. Trichomycosis axillaris ..... 95
8.2.3. Keratoma sulcatum ..... 96
<b>8.3. Mykobakteriázy ..... 97</b>
8.3.1. Kožní tuberkulóza ..... 97
■ Klinické formy kožní tuberkulózy ..... 97
Primární inokulační tbc ..... 97
Tuberculosis cutis verrucosa ..... 97
Lupus vulgaris ..... 98
Scrophuloderma ..... 99
Tuberculosis cutis ulcerosa ..... 99
Tuberculosis cutis miliaris ..... 99
Tuberkulózní guma ..... 99
Nežádoucí reakce BCG vakcínace ..... 100
Tuberkulidy ..... 100
■ Terapie kožní tuberkulózy ..... 101
8.3.2. Atypické mykobakteriázy ..... 102
■ Granulom z plavečkových bazénů ..... 102
8.3.3. Lepra ..... 103
<b>8.4. Borreliosis ..... 106</b>
<b>8.5. Antropozoonózy ..... 109</b>
8.5.1. Anthrax ..... 109
8.5.2. Tularémie ..... 109
8.5.3. Erysipeloid ..... 110
8.5.4. Malleus ..... 110
8.5.5. Nemoc z kočičího skrání ..... 111
<b>8.6. Actinomycosis ..... 111</b>

**9. Virové infekce ..... 113***František Vosmík*

<b>9.1. Onemocnění vyvolaná virem Herpes simplex ..... 113</b>
9.1.1. Gingivostomatitis herpetica ..... 114
9.1.2. Vulvovaginitis herpetica ..... 114
9.1.3. Herpes simplex ..... 114
9.1.4. Eczema herpeticatum ..... 116
<b>9.2. Onemocnění vyvolaná virem varicella-zoster ..... 117</b>
9.2.1. Varicella ..... 117
9.2.2. Herpes zoster ..... 118
<b>9.3. Exanthema subitum ..... 120</b>
<b>9.4. Onemocnění vyvolaná cytomegaloviry ..... 120</b>
<b>9.5. Onemocnění vyvolaná poxviry ..... 121</b>
9.5.1. Molluscum contagiosum ..... 121
9.5.2. Tubera mulgentium ..... 121
<b>9.6. Onemocnění vyvolaná papilomaviry ..... 122</b>
9.6.1. Bradavice ..... 122
■ Verruca plana juvenilis ..... 123
■ Verruca vulgaris ..... 123
9.6.2. Condyloma accuminatum ..... 125
9.6.3. Epidermodysplasia veruciformis ..... 125
<b>9.7. Onemocnění vyvolaná paramyxoviry ..... 126</b>
9.7.1. Spalničky ..... 126

9.8. Onemocnění vyvolaná togaviry .....	127	12.7. Pityriasis lichenoides (et varioliformis acuta; chronica) .....	184
9.8.1. Zarděnky .....	127	12.8. Psoriasis .....	185
9.9. Onemocnění vyvolaná parvoviry .....	127	12.9. Morbus Reiter .....	192
9.9.1. Erythema infectiosum .....	127	12.10. Pustulosis palmoplantarís .....	193
9.10. Onemocnění vyvolaná coxsackie víry .....	128		
9.10.1. Hand-foot-and-mouth disease .....	128		
9.10.2. Herpangina .....	128		
9.11. Acrodermatitis papulosa eruptiva infantilis .....	129		
		<b>13. Bulózní dermatózy .....</b>	<b>195</b>
		<i>František Vosmík</i>	
		13.1. Autoimunitní puchýřnaté choroby .....	195
<b>10. Kožní alergické reakce anafylaktického typu a lékové exantémy .....</b>	<b>131</b>	13.1.1. Skupina pemfigu .....	196
<i>Jiří Štork</i>		■ Pemphigus vulgaris .....	196
10.1. Urtikárie .....	131	■ Pemphigus vegetans .....	200
10.2. Angioedém .....	138	■ Pemphigus herpetiformis .....	200
10.3. Anafylaktický šok .....	139	■ Pemphigus foliaceus .....	201
10.4. Lékové exantémy .....	140	■ Pemphigus erythematosus .....	202
10.4.1. Erythema exsudativum multiforme .....	144	■ Pemphigus paraneoplasticus .....	202
10.4.2. Toxická epidermální nekrolýza .....	146	■ IgA pemphigus .....	203
		13.1.2. Skupina pemfigoidu .....	203
		■ Pemphigoid bullosus .....	204
		■ Pemphigoid cicatricans (Duhring) .....	205
		■ Pemphigoid gestationis .....	206
		■ Epidermolysis bullosa acquisita .....	207
		13.1.3. Dermatitis herpetiformis (Duhring) .....	208
		13.1.4. Lineární IgA dermatóza .....	210
<b>11. Ekzémy .....</b>	<b>149</b>	13.2. Bulózní dermatózy jiné etiologie .....	211
<i>František Vosmík</i>		13.2.1. Morbus Hailey-Hailey .....	211
11.1. Dermatitis contacta irritativa (toxica) .....	150	13.2.2. Morbus Grover .....	212
11.2. Eczema contactum allergicum .....	152		
11.3. Eczema microbiale .....	157	<b>14. Poruchy vaziva .....</b>	<b>213</b>
11.4. Eczema nummulare .....	159	<i>Jiří Štork</i>	
11.5. Eczema dyshidroticum .....	160	14.1. Striae atrophicae distensae .....	213
11.6. Eczema atopicum .....	162	14.2. Anetodermie .....	214
11.7. Dermatitis seborrhoica .....	166	14.3. Ehlersův-Danosův syndrom .....	214
11.8. Stasis dermatitis .....	167	14.4. Pseudoxanthoma elasticum .....	215
11.9. Ekzémy z neznámých příčin .....	168	14.5. Lichen sclerosus et atrophicus .....	216
11.10. Kožní choroby z povolání .....	168	14.6. Autoimunitní choroby pojivové tkáně .....	218
11.10.1. Příčiny vyvolávající profesionální dermatózy .....	169	14.6.1. Lupus erythematoses .....	219
■ Fyzikální vlivy .....	169	■ Systémový lupus erythematoses .....	219
■ Chemické vlivy .....	170	■ Lupus erythematoses chronicus .....	222
■ Biologické vlivy .....	171	■ Lupus erythematoses cutaneus subacutus .....	224
11.10.2. Využití postupů u profesionálních dermatóz .....	171	■ Neonatální lupus erythematoses .....	225
11.10.3. Kritéria uznání nemoci z povolání .....	172	14.6.2. Dermatomyositis .....	225
11.10.4. Léčení profesionálních dermatóz .....	172	14.6.3. Sclerodermia .....	228
11.10.5. Prevence profesionálních dermatóz .....	173	■ Sclerodermia circumscripta .....	228
		■ Systémový sklerodermie .....	231
<b>12. Erytemato-papulo-skvamózní dermatózy ....</b>	<b>175</b>		
<i>Jiří Štork</i>		<b>15. Neinfekční granulomatózní dermatózy .....</b>	<b>235</b>
12.1. Erytémy přechodné .....	175	<i>Karel Pizinger, Jiří Štork</i>	
12.2. Erytémy figurální .....	175	15.1. Granulom z cizích těles .....	235
■ Erythema anulare centrifugum .....	176	15.2. Nekrobiotické granulomy .....	236
12.3. Pityriasis rosea (Gibert) .....	176	15.2.1. Granuloma anulare .....	236
12.4. Parapsoriasis »en plaques« – malolozisková .....	178	15.2.2. Necrobiosis lipidica (diabeticorum) .....	237
12.5. Pityriasis rubra pilaris .....	179	15.2.3. Rheumatismus nodosus .....	238
12.6. Lichen planus .....	180		

15.3.	Sarcoidosis .....	239
15.4.	Lichen nitidus .....	242
15.5.	Kožní projevy Crohnovy nemoci .....	243

## 16. Nemoci podkožní tukové tkáně .....

*Karel Pizinger, Jiří Štork*

16.1.	Panikulitidy .....	245
16.1.1.	Erythema nodosum .....	245
16.1.2.	Panikulitida poinjekční .....	247
16.1.3.	Ostatní panikulitidy .....	247
16.2.	Lipoatrofie .....	248
16.3.	Jiné poruchy podkožní tukové tkáně .....	249

## 17. Poruchy pigmentace .....

*Petr Arenberger, Jiří Štork*

17.1.	Hyperpigmentace .....	251
17.1.1.	Ephelides .....	251
17.1.2.	Melasma .....	252
17.1.3.	Melanodermitis toxica .....	253
17.1.4.	Erythema dyschromicum perstans .....	253
17.1.5.	Sekundární hyperpigmentace .....	254
17.1.6.	Incontinentia pigmenti .....	254
17.2.	Hypopigmentace .....	255
17.2.1.	Pozánětlivé hypopigmentace – leukoderma .....	255
17.2.2.	Vitiligo .....	255
17.2.3.	Hypomelanosis guttata idiopathica .....	256
17.2.4.	Albinismus .....	257
17.3.	Dyschromie .....	257

## 18. Kožní projevy z poruch metabolismu a nutriční .....

*Jiří Štork*

18.1.	Poruchy metabolismu vitaminů .....	259
18.1.1.	Pellagra .....	260
18.1.2.	Scorbut .....	260
18.2.	Poruchy metabolismu zinku .....	262
18.2.1.	Acrodermatitis enteropathica .....	262
18.3.	Hemochromatosis .....	262
18.4.	Hemosiderosis .....	263
18.5.	Calcinosis cutis .....	263
18.6.	Kožní projevy dny .....	264
18.7.	Leschův-Nyhanův syndrom .....	265
18.8.	Xantomy .....	266
18.9.	Kožní amyloidóza .....	268
18.10.	Mucinózy .....	269
18.10.1.	Mucinosis follicularis .....	270
18.10.2.	Myxoedema diffusum .....	271
18.10.3.	Myxoedema pretibiale .....	271
18.10.4.	Lichen myxoedematosus .....	272
18.10.5.	Scleredema adultorum (Buschke) .....	273
18.10.6.	Mucinosis erythematosa reticularis .....	273

## 19. Nemoci vlasů a ochlupení .....

*František Vosmik*

19.1.	Změny tvaru vlasů .....	276
19.1.1.	Pili anulati .....	276
19.1.2.	Pili torti .....	276
19.1.3.	Monilethrix .....	277
19.1.4.	Trichorrhhexis nodosa .....	277
19.1.5.	Syndrom nečesatelných vlasů .....	277
19.2.	Změny barvy vlasů .....	278
19.2.1.	Poliosis .....	278
19.2.2.	Canities .....	278
19.2.3.	Albinismus .....	278
19.3.	Nadměrný růst vlasů .....	279
19.3.1.	Hypertrichosis lanuginosa congenita .....	279
19.3.2.	Hypertrichosis symptomatica .....	279
19.3.3.	Hirsutismus .....	279
19.4.	Nadměrná difúzní ztráta vlasů .....	280
19.4.1.	Difúzní effluvium .....	280
19.5.	Ohraničená ztráta vlasů .....	282
19.5.1.	Alopecia areata .....	282
	■ Alopecia traumatica .....	283
	■ Alopecia areolaris specifica .....	283
19.5.2.	Jizvící alopecie (Brocq) .....	284
	■ Pseudopelade (Brocq) .....	284

## 20. Nemoci nehtů .....

*František Vosmik*

20.1.	Poruchy nehtové ploténky .....	285
20.2.	Barevné změny nehtové ploténky .....	287
20.3.	Poškození nehtového lůžka .....	288
20.4.	Postižení nehtových valů .....	289
20.4.1.	Paronychium acutum .....	289
20.4.2.	Paronychium chronicum .....	289
20.4.3.	Unguis incarnatus .....	289

## 21. Akné a příbuzné dermatózy .....

*Jiří Štork*

21.1.	Acne vulgaris .....	291
21.2.	Rosacea .....	294
21.3.	Demodicosis .....	296
21.4.	Dermatitis perioralis .....	296

## 22. Poruchy potních žláz .....

*Petr Arenberger*

22.1.	Apokrinní žlázy .....	299
22.1.1.	Hidradenitis suppurativa .....	299
22.1.2.	Foxova-Fordyceova choroba .....	299
22.1.3.	Bromhidrosis .....	299
22.1.4.	Chromhidrosis .....	299
22.2.	Ekrinní žlázy .....	300
22.2.1.	Hyperhidrosis .....	300
22.2.2.	Miliaria .....	301
22.2.3.	Hypohidrosis a anhidrosis .....	301

**23. Nemoci rtů a ústní dutiny ..... 303***Petr Arenberger, Jiří Štork*

- 23.1. Onemocnění rtů ..... 303  
 23.2. Onemocnění jazyka ..... 305  
 23.3. Onemocnění dásní ..... 306  
 23.4. Onemocnění bukalní sliznice ..... 307

**24. Choroby z poruch cirkulace ..... 309***Jiří Štork*

- 24.1. Funkční poruchy kapilár a arterií ..... 309  
 24.1.1. Raynaudův fenomén ..... 309  
 24.1.2. Erythromelalgia ..... 310  
 24.1.3. Acrocyanosis ..... 311  
 24.1.4. Livedo reticularis ..... 312  
 24.2. Organické poruchy kapilár a arterií ..... 313  
 24.2.1. Vaskulitidy malých cév ..... 313  
 24.2.2. Polyarteriitidis nodosa ..... 318  
 24.2.3. Kawasakiho syndrom (nemoc) ..... 319  
 24.2.4. Arteriitidis temporalis ..... 319  
 24.2.5. Takayasuova arteriitida ..... 320  
 24.2.6. Trombangiitis obliterans ..... 320  
 24.2.7. Pyoderma gangraenosum ..... 320  
 24.2.8. Arteriosclerosis obliterans ..... 321  
 24.2.9. Purpura pigmentosa chronica ..... 322  
 24.2.10. Teleangiectazie ..... 323  
 24.2.11. Angiopatie při diabetu mellitus ..... 324  
 24.3. Nemoci žilního systému a lymfedém ..... 325  
   ■ Anatomie a fyziologie žil dolních končetin ..... 325  
   ■ Flebologické vyšetření ..... 326  
 24.3.1. Varixy dolních končetin ..... 327  
 24.3.2. Trombophlebitis superficialis ..... 328  
 24.3.3. Trombophlebitis profunda ..... 329  
 24.3.4. Chronická žilní insuficience ..... 330  
 24.3.5. Ulcus cruris venosum ..... 332  
 24.3.6. Hemoroidy ..... 333  
 24.3.7. Trombóza perianálních žil ..... 334  
 24.3.8. Lymphoedema ..... 334

**25. Něvy ..... 337***František Vosmík*

- 25.1. Něvy epidermální ..... 337  
 25.1.1. Naevus verrucosus ..... 337  
 25.1.2. Naevus comedonicus ..... 338  
 25.2. Něvy adnexální ..... 339  
 25.2.1. Trichofolikulom ..... 339  
 25.2.2. Naevus sebaceus ..... 339  
 25.3. Něvy vazivové a tukové ..... 340  
 25.3.1. Vazivové něvy ..... 340  
 25.3.2. Naevus lipomatosus superficialis ..... 340  
 25.4. Něvy vaskulární ..... 340  
 25.4.1. Naevus flammeus ..... 340  
 25.4.2. Naevus anaemicus ..... 341  
 25.4.3. Cutis marmorata teleangiectatica congenita ..... 341  
 25.5. Něvy melanocytové ..... 342

- 25.5.1. Lentigo simplex ..... 342  
 25.5.2. Beckerův névus ..... 343  
 25.5.3. Naevus melanocytaris congenitalis ..... 344  
 25.5.4. Naevus spilus ..... 345  
 25.5.5. Naevus melanocytaris ..... 345  
 25.5.6. Naevus dysplasticus ..... 347  
 25.5.7. Naevus Spitzův ..... 348  
 25.5.8. Naevus Suttonův ..... 348  
 25.5.9. Naevus coeruleus ..... 349  
 25.5.10. Macula mongolica ..... 349  
 25.5.11. Naevus Ota ..... 350

**26. Nėvové choroby – genodermatózy ..... 351***František Vosmík*

- 26.1. Ichtyózy ..... 351  
 26.1.1. Hereditární ichtyózy ..... 351  
   ■ Ichthyosis vulgaris ..... 351  
   ■ Ichthyosis lamellosa ..... 353  
   ■ Recesivní ichtyóza vázaná na chromosom X ..... 353  
   ■ Erythrodermia ichthyosiformis congenita bullosa ..... 354  
 26.1.2. Symptomatické ichtyózy ..... 354  
 26.2. Palmoplantární keratózy ..... 355  
 26.2.1. Difúzní hereditární palmoplantární keratózy ..... 355  
   ■ Keratosis palmoplantaris epidermolytica ..... 355  
   ■ Keratosis palmoplantaris transgrediens et progrediens ..... 356  
   ■ Keratosis palmoplantaris progressiva ..... 356  
 26.2.2. Ohraničené hereditární palmoplantární keratózy ..... 356  
   ■ Keratosis palmoplantaris punctata ..... 356  
   ■ Keratosis palmoplantaris striata ..... 357  
 26.2.3. Syndromy spojené s palmoplantární keratózou ..... 357  
   ■ Syndrom Papillonův-Lefèvreův ..... 357  
   ■ Pachyonychia congenita ..... 357  
 26.2.4. Získané (symptomatické) palmoplantární keratózy ..... 358  
 26.3. Folikulární keratózy ..... 358  
 26.3.1. Keratosis follicularis ..... 358  
 26.3.2. Dyskeratosis follicularis ..... 359  
 26.4. Extrafolikulární keratózy ..... 360  
   ■ Porokeratosis ..... 360  
 26.5. Hereditární epidermolýzy ..... 362  
   ■ Epidermolysis bullosa simplex ..... 362  
   ■ Epidermolysis bullosa junctionalis ..... 363  
   ■ Epidermolysis bullosa dystrophica ..... 363  
 26.6. Neurofibromatosis generalisata ..... 364  
 26.7. Tuberozní skleróza ..... 365

**27. Prekancerózy a karcinomy in situ ..... 367***František Vosmík*

- 27.1. Obligátní prekancerózy ..... 367  
 27.1.1. Keratosis actinica ..... 367



27.1.2.	Leukoplakie .....	368
27.1.3.	Morbus Bowen .....	369
27.1.4.	Lentigo maligna .....	370
27.1.5.	Pagetova choroba .....	371
27.2.	<b>Fakultativní prekancerózy .....</b>	<b>372</b>

## 28. Kožní cysty ..... 373

*František Vosmík*

28.1.	<b>Pravé cysty .....</b>	<b>373</b>
28.1.1.	Milium .....	373
28.1.2.	Epidermální cysta .....	374
28.1.3.	Trichilemální cysta .....	374
28.1.4.	Dermoidní cysta .....	375
28.1.5.	Steatocystoma multiplex .....	375
28.2.	<b>Pseudocysty .....</b>	<b>376</b>
28.2.1.	Mukoidní digitální cysta .....	376

## 29. Kožní nádory ..... 377

*František Vosmík*

29.1.	<b>Benigní nádory .....</b>	<b>378</b>
29.1.1.	Nádory epitelové .....	378
	■ Verruca seborrhoica .....	378
29.1.2.	Benigní adnexální nádory .....	379
	■ Syringom .....	379
	■ Cyliodrom .....	380
	■ Pilomatricoma .....	380
	■ Keratoakantom .....	380
29.1.3.	Benigní mezenchymální nádory .....	381
	■ Histiocytoma fibrosum .....	381
	■ Keloid a hypertrofická jizva .....	382
	■ Fibroma molle .....	383
	■ Angiofibrom .....	383
	■ Leiomyoma .....	383
	■ Lipom .....	384
29.1.4.	Benigní cévní nádory .....	385
	■ Haemangioma capillare .....	385
	■ Haemangioma cavernosum .....	385
	■ Haemangioma senile .....	386
	■ Granuloma pyogenicum .....	386
	■ Angiokeratoma .....	387
	■ Lymphangioma circumscriptum .....	388
29.2.	<b>Maligní kožní nádory .....</b>	<b>388</b>
29.2.1.	Maligní epitelové nádory .....	388
	■ Carcinoma basocellulare .....	388
	■ Carcinoma spinocellulare .....	391
	■ Carcinoma verrucosum .....	392
29.2.2.	Melanoma malignum .....	393
	■ Lentigo maligna melanom .....	394
	■ Superficiálně se šířící melanom .....	395
	■ Nodulární melanom .....	395
	■ Akrolentiginózní melanom .....	396
29.2.3.	Maligní mezenchymální nádory .....	400
	■ Dermatofibrosarcoma protuberans .....	400
	■ Kaposiho sarkom .....	400
29.3.	<b>Kožní lymfomy a pseudolymfomy .....</b>	<b>401</b>

29.3.1.	Primární kožní T-lymfomy s neagresivním klinickým chováním .....	402
	■ Mycosis fungoides .....	402
	■ Primární kožní anaplastický velkobuněčný lymfom .....	404
	■ Lymfomatoidní papulóza .....	405
29.3.2.	Primární kožní B-lymfomy .....	405
	■ Primární kožní B-lymfom marginální zóny .....	405
	■ Primární kožní lymfom z folikulárních center .....	405
	■ Primární kožně difúzní velkobuněčný lymfom dolních končetin .....	406
29.3.3.	Pseudolymfomy .....	406
	■ Lymphocytoma cutis .....	406
	■ Benigní lymfocytární infiltrace kůže .....	407
29.4.	<b>Histiocytózy .....</b>	<b>408</b>
29.4.1.	Nádorové proliferace nedendritických (non-Langerhansových) histiocytárních buněk .....	408
	■ Xanthogranuloma juvenile .....	408
29.4.2.	Histiocytóza z Langerhansových buněk .....	409
29.5.	<b>Mastocytózy .....</b>	<b>410</b>
	■ Urticaria pigmentosa .....	410
	■ Mastocytoma .....	411

## 30. Paraneoplazie ..... 413

*František Vosmík*

30.1.	<b>Acanthosis nigricans maligna .....</b>	<b>413</b>
30.2.	<b>Acrokeratosis paraneoplastica (Bazex) .....</b>	<b>415</b>
30.3.	<b>Erythema gyratum repens .....</b>	<b>415</b>
30.4.	<b>Erythema necroticans migrans .....</b>	<b>416</b>
30.5.	<b>Hypertrichosis lanuginosa acquisita .....</b>	<b>416</b>

## 31. Pruritus a prurigo ..... 417

*František Vosmík*

31.1.	<b>Lokalizovaný pruritus .....</b>	<b>418</b>
31.1.1.	Pruritus ani, vulvae et scroti .....	418
31.1.2.	Notalgia paresthetica .....	418
31.2.	<b>Systémový pruritus .....</b>	<b>419</b>
31.3.	<b>Prurigo .....</b>	<b>420</b>
31.3.1.	Prurigo acuta .....	420
31.3.2.	Prurigo simplex subacuta .....	421
31.3.3.	Prurigo simplex chronica .....	422
31.3.4.	Prurigo nodularis (Hyde) .....	422
31.4.	<b>Neurodermitis circumscripta .....</b>	<b>423</b>

## 32. Psychodermatózy ..... 425

*Karel Pizinger, Jiří Štokr*

32.1.	<b>Dermatitis artefacta .....</b>	<b>425</b>
32.2.	<b>Obsedantně-kompulzivní poruchy .....</b>	<b>426</b>
32.4.	<b>Taktilní halucinóza .....</b>	<b>427</b>

### 33. Pohlavně přenosné infekce a nemoci genitálu ..... 429

*Jiří Štork*

<b>33.1. Venerické vředy na genitálu ..... 430</b>	
33.1.1. Syfilis ..... 430	
■ Syphilis primaria ..... 431	
■ Syphilis secundaria ..... 434	
■ Syphilis terciaria ..... 437	
■ Syphilis congenita ..... 438	
33.1.2. Chancroid ..... 443	
33.1.3. Lymphogranuloma venereum ..... 443	
33.1.4. Granuloma inguinale ..... 444	
<b>33.2. Uretritidy ..... 444</b>	
33.2.1. Kapavka ..... 444	
33.2.2. Chlamydiové infekce genitálu ..... 446	
33.2.3. Infekce genitálu mykoplazmaty ..... 448	
<b>33.3. Vulvovaginitidy ..... 448</b>	
33.3.1. Trichomonádová vulvovaginitida ..... 449	
33.3.2. Bakteriální vaginóza ..... 449	
33.3.3. Vulvovaginitis candidomycetica ..... 449	
<b>33.4. Balanitis, balanoposthitis ..... 450</b>	
<b>33.5. Phimosis ..... 451</b>	
<b>33.6. Paraphimosis ..... 452</b>	
<b>33.7. Induratio penis plastica ..... 452</b>	
<b>33.8. Infekce HIV ..... 452</b>	
<b>33.9. Prevence pohlavně přenosných infekcí (STI) ..... 456</b>	

### 34. Terapie v dermatologii ..... 457

<b>34.1. Farmakoterapie ..... 457</b>	
<i>Jiří Štork, Karel Pizinger</i>	
34.1.1. Zevní léčba ..... 457	
■ Specifické zevní léky ..... 459	
34.1.2. Systémová farmakoterapie ..... 463	

### 34.2. Fyzikální terapie v dermatovenerologii ... 466

*Petr Arenberger*

34.2.1. Fototerapie ..... 466	
34.2.2. Kryoterapie (léčba chladem) ..... 466	
34.2.3. Radioterapie ..... 467	
34.2.4. Fotodynamická terapie ..... 467	
34.2.5. Laser ..... 468	
34.2.6. Elektroterapie ..... 468	
34.2.7. Infračervené záření ..... 469	
34.2.8. Ultrazvuk ..... 469	
34.2.9. Mechanoterapie ..... 469	
34.2.10. Hyperbarická komora ..... 469	
34.2.11. Balneoterapie ..... 469	
<b>34.3. Chirurgická léčba ..... 470</b>	
<i>Petr Arenberger</i>	
34.3.1. Prostá excize ..... 470	
34.3.2. Excize kruhovým rotačním nožem ..... 470	
34.3.3. Incize ..... 470	
34.3.4. Exkochleace ..... 471	
34.3.5. Ablace nehtu ..... 471	
34.3.6. Dermabrazie ..... 471	
34.3.7. Chirurgie bércových vředů žilní etiologie ..... 471	
34.3.8. Chirurgie některých typů alopecií ..... 471	
34.3.9. Terapeutická tetováž ..... 472	
34.3.10. Korekce vad kůže chemickými metodami ..... 472	
34.3.11. Korekce terminálního ochlupení ..... 472	

### 35. Receptář ..... 473

*Karel Pizinger, Jiří Štork*

<b>Zkratky ..... 477</b>	
<b>Literatura ..... 481</b>	
<b>Rejstřík ..... 483</b>	